

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

IX. De institutione & administratione Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

& fuimus promptiores, quanto magis hæc stella matutina, valde rutilans, ad habendas laudes, suo ubique patrocínio Nos fecit debitores. Primi itaque, invictissimi Imperatoris nostri desiderium exequentes, hac perpetua edictali valitura lege, id ipsum, ad instar festum Assumptionis, sub Vigilia & cum Octava solemniter celebrandum esse, publicamus, & præcipimus.

DECRETVM VIII.

De Hæreticis & Iudæis.

Hæreses, hæreticorumque doctrinas erroneas anathematizamus, reprobamus, & totaliter condemnamus; asserentes cum Concilio generali Constantiensi, quod omnes hujusmodi articuli, aut sunt piarum aurium offensivi, seditiosi, aut scandalosi, vel manifeste à fide devii, seu expressam hæresin continentes; prout in sententia, lata contra hæreticos & ipsorum perversa dogmata, plenius continetur. Quapropter universos & singulos, subjectos Nobis, in virtute sanctæ obedientiæ requirimus, & eis præcipiendo mandamus, quatenus, in spiritu virtutis Dei exurgentes, prædictorum hæreticorum sequaces, aut fautores, & eorum doctrinam reprobam cum opusculis, ubicunque illos seu illas contigerit reperiri, diligenter inquiratis. Mandamus insuper omnibus & singulis Ecclesiarum rectoribus, & eorum Vicariis, seu Presbyteris Diocesis Nostræ, Missarum in solemnibus celebrandis, speciales collectas & suffragia Nostro offerant Salvatori; quatenus Ecclesiæ sanctæ & veris Christicolis, contra quoscunque persecutores aut rebelles, ejusdem præsertim dictam fidem impugnantes, largiri dignetur victoriam & triumphum.

Libros hæreticos, illorumque lectionem, omnibus & singulis Clericis, nec non quibuscunque, prohibemus sub censuris Canonicis, nisi Nostram licentiam in scriptis habuerint.

Item, quod Iudæi, infra sex menses, ab eo tempore in antea, per totam Diocesis deferant signum; videlicet circulum de filis croceis in veste extrinseca ante pectoralia; & hæc quoad masculos; quodque scemina deferant duas rigas carulei coloris in peplis earundem, ad instar Iudæorum in urbe Romana: & quod nihilominus servetur Decretalis de usuris. Ad quæ omnino compellantur, tam per Ecclesiasticam quam per sæcularem potestatem.

Domos etiam cum Christianis prope immunitates & Ecclesias, in plateis item & locis publicis ubi Christianorum pia exercitia, directiones, atque publici Conventus habentur, non inhabitent. Nutrices infantium Christianæ mulieres illis non permittantur, uti nec ul-

li alii pro servitio illorum quocunque; ne Christiana libertas tantæ perfidiæ ac mancipiis diaboli subjacere vel cooperari videatur. Omnis præterea accessus ad domos illorum, præsertim parvulis Christianorum, omnino sit prohibitus. Monemus etiam Religiosos quoscunque, aliosve viros doctos, ut, pro conversione ipsorum, & per gratiam sancti Spiritus amovendo velamine de cordibus eorum, Deum incessanter orent, ac collaborent. Conabimur etiam quendam, linguæ sacræ peritum, cum in finem constituere, cujus instructiones in religione Christiana statis temporibus audire teneantur. Quomodo vero se in sua conversatione aliasque habere debeant, juxta sacrosanctos canones, constitutiones Imperii, & observantias aliorum locorum, ipsi propediem regulas præscribemus.

DECRETVM IX.

De institutione & administratione Sacramentorum.

Qvando facti venit plenitudo temporis, misit Deus suum Unigenitum, ex Maria Virgine, assumpta mortalitatis nostræ substantia, Mediatorem Dei ac hominum, hominem factum, ut nec corruptibilibus auro & argento, sed sui ipsius Agni incontaminati & immaculati pretioso sanguine, perditum redimeret, in ara crucis, genus humanum; quod & voluntarie obediens Deo Patri usque ad mortem, mortem etiam Crucis, peregit effusione non modicâ sanguinis; quæ tamen, propter unionem ad Verbum, pro redemptione generis humani sufficiens fuisset; sed nimia & tanta effusione sanguinis præstitit, ut, à planta pedis usque ad verticem capitis, sanitas in eo non sit inventa. Hinc inestimabilis Ecclesiæ thesaurus, ex hoc tam nobili fonte septem novæ legis Sacramenta à Christo Domino, sanctorum Apostolorum & Patrum traditione, prohibentur esse instituta, & sua noiscuntur habere principia; videlicet, Baptismus, Confirmatio, Eucharistia, Pœnitentia, Extrema unctio, Ordo, & Matrimonium.

Quæ quia nec aliter, nec alio modo, rite & legitime perficiuntur, aut facta tenent, quam adhibitis rebus tanquam materiâ, verbis tanquam formâ, & personâ ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi quod facit Ecclesia: hinc Parochi cauta ratione dispiciant, ut materias, non dubias sed certas, easque, quantum fieri potest, juxta cæremônias Ecclesiæ, consecratas, quando materia talis Sacramenti ab Ecclesia ex instituto consecranda est, adhibeant, intentionem debitam adjungant, ac formas tractim, reverenter, & integre, sine additione aut mutatione alicujus, pronuncient; cum à mutatione accidentali ad substantiam;

1 Tim. 2. v. 5.
1 Petr. 1. v. 18. 19.

1 sai. 1. v. 10.

Cont. Herent. in Decr. ad Armenos. Trid. sess. 7. can. 1.

substantialem formæ mutationem facillime transeat.

Quæ omnia & singula ut tutiori & securiori via perficiantur, volumus invigilare Parochos, ut, intra mensis spatium, in sua Ecclesia habeant, & utantur Rituali sive Cæremoniali Romano, aut alio Nostra autoritate approbato. Hortamur autem eos, ut sint fideles dispensatores mysteriorum Dei, & ne ullum, nisi suffragante capaci doctrina & probitate, tanquam dignum, admittant.

Probent etiam se ipsos, & non nisi prævia Sacramenti confessione vel contritione, si se gravatos in conscientia sentiant, ad Sacramentorum administrationem accedant, ac, si necessitate urgente id facere debuerint, quamprimum confiteantur.

Ante omnia autem curiosâ sollicitudine colaborent, ne vita & moribus damnatis fidelem populum ab usu Sacramentorum retardent; memores ultricis Dei iustitiæ in filios Heli, qui populum suis facinoribus à sacrificiis revocabant, & iusto Dei iudicio absumpti sunt.

Nam, etsi quidem divina mysteria, non merito consecrantis, sed verbo perficiantur Creatoris & virtute Spiritus sancti, multi sæcularium tamen hominum, cum plus Sacerdotum vitam quam suam discutiunt, in magnum contemptum divinatorum Sacramentorum crimen incurrunt, judicantes hæc minus sanctificata, si illorum fiant officio, quorum vita, eorum oculis, videtur ignobilis.

In Sacramentorum administratione, ne vel irreverentiam, vel avaritiæ & Simoniacæ notam incurrant, de mandato Nostro non nisi superpelliceo & stola ut minimum amicti, ad ministerium accedant; ac, eo peracto, præter id quod sponte offertur, aut alias secundum laudabilem consuetudinem debetur, non accipient.

Id etiam, quod, ex Decreto sacri Concilii, Pastorum curæ demandatum est, videlicet ut de Sacramentorum natura, usu, & salutare effectu, fidelem populum docilem faciant, vehementer cupimus; ac, ut in eo publice ac privatim, ac quoties necessarium & opportunum videbitur, diligenter collaborent, præcipiendo mandamus.

DECRETVM X.

De Sacramento Baptismi.

Verbum caro factum, IESUS CHRISTUS, nostræ reparationis causa primaria, Sacramentum fidei, nempe Baptismum, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, in aqua naturali conferendum, nostræ iustitiæ januam instituit. Quæ aqua naturalis, ex Ecclesiæ traditione, Oleo & Chrismate consecranda, ac diligenti curâ clausâ custodienda est, nec ulli, quam Pastori, vel à se demanda-

to, custodiæ ejus committenda, vel accessus concedendus.

Ad baptizandum infantem Parochus, vel Sacerdos, nullo alio Chrismate, quam eo anno consecrato, utatur. quo deficiente, si tempus non patitur ut aliunde haberi possit, cautione canonica præscripta oleum non consecratum, in minori quantitate guttatim superinfusum consecrato & mixtum, adhibendum erit.

In executione autem vel administratione ministerii, attentâ diligentia, Parochi Sacerdotesve curam habeant, ne leviuscule solum, maxime adultum, aspergant aqua, crines capitis tantum & non cutem tangendo; quia illa, pars corporis humani nequaquam, sed excrementa dumtaxat sunt. Et quia, in regeneratione novæ creaturæ, lege Evangelica cautum, non nisi ex aqua & Spiritu sancto renatum intrare posse in regnum caelorum, ne parvuli, quorum incerta & tenera valetudo est, de salute periclitentur, summa adhibenda erit discretio & cautela, ne ultra dies octo, extra necessitatis casum, sacri fluminis unda differatur; idque sub gravi Nostra arbitraria pena.

Cujus quidem Sacramenti administratio in necessitatis casu, etsi personarum privilegio restricta non sit, nisi in concurrentia sexus aut status; tamen extra mortis articulum omnibus omnino est interdicta, & non nisi per Parochum, aut Sacerdotem qui loco Parochi est, & in Ecclesia debitis cæremoniis cum aqua naturali adhibitis, sub forma quæ est, *Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti*, est exercenda.

Vtque obstetrices, ipso necessitatis casu urgente baptizantes, errorem nullatenus admittant, diligenter admonemus Vicarium, quatenus ipse in urbe, Pastores vero ruri, in obstetricibus designandis diligentem adhibeant curam, neque ullo modo assumant inhonestas, ac immaturas, aut de ullo crimine, veneficio maxime, diffamatas; quas etiam obstetrices omnes & singulas in his scriptis reddimus inhabiles ad officium suum, nisi mense elapso per Nos Nostrumque Vicarium ad hoc specialiter fuerint approbata & privilegiata.

Cujus femina, cum approbata ac privilegiata fuerit, curam esse volumus, ac de eo eandem in approbatione certiore reddi, ut, quoad fieri potest, Sacramentum, non nisi duabus mulieribus testibus, cumque matre baptizati presentibus, formam & materiam debitam adhiberi videntibus & intelligentibus, administret.

In baptismo autem Compater non fit, qui sacro Chrismate necdum confirmatus, vel quatuordecim annis ætate minor sit. qua de re ut Parochi studiose inquirent, monemus. de Commatibus par sit cautio. Vtrumque autem sexum per Parochos ex suggestu, & alias, si usu venerit, diligenter admoneri volumus, ut non solum instruant Compates Commatresve,

Ioan. 3.
v. 5.

1 Reg.
2. v. 27.
Ez. 9.

Mgt. 28.
v. 19.